

■ Ψηλά στα μπαϊράκια σηκώστε τὸ Σταυρό!

Σάλπισμα τοῦ Ρήγα*

† 17η Μαρτίου 1821

Ὡς πότε, παλληκάρια, νὰ ζοῦμε στὰ στενά,
μονάχοι σὰν λιοντάρια, στὶς ράχες, στὰ βουνά;

.....

Καλύτερα μιᾶς ὥρας ἐλεύθερη ζωή,
παρὰ σαράντα χρόνια σκλαβιά καὶ φυλακή!

.....

Ἐλᾶτε μ' ἕναν ζῆλο σὲ τοῦτο τὸν καιρό,
νὰ κάνουμε τὸν ὄρκον, ἐπάνω στὸ Σταυρό.

.....

Ὡ Βασιλεῦ τοῦ Κόσμου, ὀρκίζομαι σὲ Σέ,
στὴ γνώμη τῶν Τυράννων νὰ μὴν ἐλθῶ ποτέ!

Μήτε νὰ τοὺς δουλεύσω, μήτε νὰ πλανηθῶ
εἰς τὰ ταξίματά τους, γιὰ νὰ παραδοθῶ.

.....

Με μιὰ καρδιάν ὄλοι, μιὰ γνώμη, μιὰ ψυχή,
κτυπᾶτε τοῦ Τυράννου τὴ ρίζα νὰ χαθῆ.

.....

Ψηλά στὰ μπαϊράκια σηκώστε τὸ Σταυρό!

(Ἀπὸ τὸ «Θούριο» τοῦ Ρήγα)

Ὁ γνωστὸς Γάλλος φιλέλληνας Φωρι-
έλ, ὁ πρῶτος ἐκδότης τῶν δημοτικῶν
μας τραγουδιῶν (1824-5) διέσωσε καὶ δι-
ηγεῖται (τ. Β' σελ. 18-19) μιὰ συγκινητικὴ
ἱστορία.

Στὰ 1817 –γράφει– ταξίδευαν κάποιοι φίλοι του στὴν Μακεδονία. Ὅταν ἔφτασαν σ' ἓνα χωριό, κατέλυσαν γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν σὲ κάποιο χάνι. Ἐκεῖ ἓνα παλληκάρι, πὺν τοὺς ὑπηρετοῦσε, τοὺς ἔκανε ξεχωριστὴ ἐντύπωση.

Ἦταν ἓνα λεβεντόκορμο Ἑπειρωτόπουλο, μ' εὐγενικὴ μορφή, μὲ γυμνὰ τὰ μπράτσα κι ἀνοικτὸ τὸ στήθος.

Στὴν ἀρχὴ τοὺς κοίταζε καὶ τοὺς περιεργάζοταν μὲ προσοχή. Ὑστερα γύρισε στὸν ἓναν ἀπ' τοὺς ξένους καὶ τὸν ρώτησε δισταχτικά:

- Ἐέρεις γράμματα;

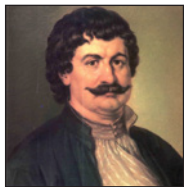
- Ἐέρω, ἀπάντησε μὲ ἀπάθεια ὁ ταξιδιώτης.

Σὰν νὰ ἔλαμψε ἀπὸ χαρὰ τὸ Ἑπειρωτόπουλο... Πλησιάζει τὸν ξένο καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ βγῆ μιὰ στιγμὴ ἔξω μαζί του.

Ὁ ταξιδιώτης δέχεται καὶ τὸν ἀκολουθεῖ.

Περνοῦν στὸ γειτονικὸ χωράφι μὲ τὰ στάχυα καὶ κάθονται πάνω σ' ἓνα κοτρώνι...

Ὁ νέος βυθίζει τότε τὸ χέρι του στὸ στήθος ν' ἀνασύρη κάτι, πὺν εἶχε κρεμασμένο, σὰν φυλαχτὸ, ἀπὸ τὸ λαιμὸ του. Εἶναι μιὰ μικρὴ φυλλάδα. Τὴ βγάζει, τὴ δίνει στὸν ξένο καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τοῦ διαβάσῃ ἓνα κομμάτι.

Ἦταν τὰ τραγούδια τοῦ Ρήγα!

Τὰ παίρνει μ' εὐχαρίστηση ὁ ταξιδιώτης. Δὲν ξέρει νὰ τὰ τραγουδήσῃ, ἀρχίζει ὅμως νὰ τὰ διαβάσῃ. Τὰ χρωματίζει ζωηρὰ καὶ τ' ἀπαγγέλλει μὲ τόνο...

Σὲ μιὰ στιγμὴ, σηκώνει τὰ μάτια του καί, τί νὰ ἰδῆ; Ὁ ἀκροατὴς του ἔχει γίνεῖ ἄλλος ἄνθρωπος! Τὸ πρόσωπό του εἶναι καταφλογισμένο, ἡ ἐκφρασὴ του εἶν' ὅλη γεμάτη ἔξαρση κι ἐνθουσιασμό, τὰ χεῖλη του πάλλουν ἀπὸ συγκίνηση καὶ τὰ δάκρυα τρέχουν βρῦση ἀπὸ τὰ μάτια του...

- Πρῶτὴ φορὰ ἀκοῦς νὰ σοῦ διαβάζουν αὐτὴ τὴ φυλλάδα; ρώτησε ὁ ξένος.

- Ὅχι... Παρακαλῶ πάντα τοὺς ταξιδιωτὲς πὺν περνοῦν νὰ μοῦ διαβάσουν ἀπὸ λίγο... Τὸχω πολλὲς φορὲς ἀκούσει ὀλόκληρο...

- Καὶ πάντα μὲ τὴν ἴδια συγκίνηση;

- Τὴν ἴδια..., ἀπαντᾷ τὸ παλληκάρι καὶ πνίγεται ἡ φωνὴ του...

Ἄν ζῆ ἀκόμα αὐτὸς ὁ λεβέντης – προσθέτει ὁ Φωριεὺς (ποὺ ἔγραφε γύρω στὰ 1824)– ἄσφαλῶς δὲ θὰ βρίσκεται πιά στὸ χάνι ἐκεῖνο. **Τὰ** γερὰ μπράτσα του δουλεύουν γιὰ τὸν Ἀγῶνα...

* * *

Τὸ συγκινητικὸ αὐτὸ περιστατικὸ εἶναι τόσο χαρακτηρι-
στικὸ καὶ μᾶς μεταφέρει, καλύτερα ἀπὸ κάθε τι ἄλλο, στὴν
ἀτμόσφαιρα ποὺ ζοῦσαν καὶ ἀνέπνεαν οἱ πρόγονοί μας τὰ τε-
λευταῖα χρόνια τῆς σκλαβιάς, τὴν ἐποχὴ ποὺ τὸ Γένος ὀλόκλη-
ρο, σ' ἓναν πανεθνικὸ συναγερμὸ ψυχῶν, σφυγμομετροῦσε τὶς
δυνάμεις του καὶ περιέμενε τὴν Ἅγια Μέρα τῆς Ἀναστάσεως.

(*) Δρ. Π. Καλογεράκου. ἱστορικοῦ-Αρχαιολόγου. Πηγή: <https://www.sansimera.gr> • Ἐπιμέλ. ἡμετ.

